

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/746/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3513208146
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alica Beňová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3513208146.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Alice Beňovej a sudkýň JUDr. Oľgy Lichnerovej a JUDr. Ľubice Bajzovej v právnej veci žalobcu D. zastúpeného JUDr. W. proti žalovanému G. zastúpeného JUDr. P. o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 22. apríla 2015, č.k. 6C/219/2013-205, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému **p r i z n á v a** náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. zamietol návrh žalobcu, ktorým sa domáhal určenia, že žalobca je vlastníkom nehnuteľností podrobne špecifikovaných v petite návrhu. Vo výroku II. rozhodol o náhrade trov konania tak, že žalovanému priznáva náhradu trov konania vo výške 100%. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že predpokladom úspešnosti žaloby na určenie je, že na žalobe je daný naliehavý právny záujem a účastníci sú vecne legitimovaní. V danom prípade súd dospel k záveru, že nebol naplnený predpoklad úspešnosti žaloby na určenie vo veci pasívnej legitimácie. Žalobca ako žalovaného označil Pozemkové spoločenstvo "J." V., spoločenstvo s právnou subjektivitou so sídlom V. XXX, IČO: XX XXX XXX odvolávajúc sa na Zákon č. 97/2013 o pozemkových spoločenstvách § 31 ods. 8 a § 16 ods. 2 tohto zákona, ako aj na právnu teóriu v Justičnej revue č. 10/2003 ročník 1965 strana 1247 až 1254. Právny zástupca žalovaného pasívnu legitimáciu žalovaného namietal a upozorňoval na tú skutočnosť, že i keď má žalovaný právnu subjektivitu predmetnú nehnuteľnosť nevlastní. Vlastnia ju jednotlivé fyzické osoby, ktoré sú uvedené i v notárskej zápisnici. Konštatoval, že v danom prípade žalobca sa domáha určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX k.ú. Q. okres C., a to parcely registra "C" zapísaných v tomto liste vlastníctva a parciel registra "E" evidovaných na mape určeného operátu, rovnako zapísaných v tomto liste vlastníctva a tiež určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti parcele č. XXXX o výmere XXX.XXX m² trvalé trávnaté porasty zapísané na LV č. XXXX k.ú. V. okres D., obec V., parcely registra "E". Z výpisu z LV č. XXXX, kde je zapísaná nehnuteľnosť parcela č. XXXX o výmere XXX.XXX m² trvalé trávne porasty k.ú. V. obec V., okres D., ako aj z výpisu z LV č. XXXX, kde sú zapísané parcely registra "C" evidované na katastrálnej mape a parcely registra "E" evidované na mape určeného operátu, ktorých určenia vlastníctva sa žalobca domáha, súd zistil, že na týchto listoch vlastníctva sú zapísaní ako podieloví spoluvlastníci, ktorí sú vlastníkami predmetných nehnuteľností v jednotlivých určených podieloch. Vychádzajúc z ust. § 31 ods. 8 a § 16 ods. 2 Zákona č. 97/2013 o pozemkových spoločenstvách, ani z jedného tohto ustanovenia nevyplýva, že by mal byť pasívne legitimovaný v spore žalovaný. Vychádzajúc z citovaného ust. § 16 ods. 2, výbor iba koná za členov spoločenstva, okrem členov spoločenstva podľa § 10 ods. 1, 2 pred súdmi a orgánmi verejnej správy vo veciach podnikania na spoločnej nehnuteľnosti, alebo na spoločne obhospodarovaných nehnuteľnostiach ich spoločného užívania a obstarávania spoločných

vecí vyplývajúcich z ich vlastníctva, alebo ich môže zastupovať vo veciach nadobúdania vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam, ktoré sa majú stať súčasťou spoločnej nehnuteľnosti. Ani z tohto ustanovenia, ani z ust. § 31 ods. 8 Zákona č. 97/2013 o pozemkových spoločenstvách nevyplýva, že žalobcom označený žalovaný by mal na základe týchto ustanovení pasívnu a vecnú legitimáciu v tomto spore. Túto, podľa názoru súdu, majú iba jednotlivé fyzické osoby zapísané v predmetných listoch vlastníctva, v ktorých sú zapísané parcely, ku ktorým žalobca žiada určiť vlastnícke právo. Podľa názoru súdu na uvedené nadväzuje i otázka naliehavého právneho záujmu, ktorý je daný tam, kde na základe rozhodnutia súdov v spore o určenie vlastníckeho práva možno vykonať zmenu zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností. V danom prípade, keď účastníkmi konania nie sú jednotlivé fyzické osoby vo vzťahu k týmto by nemohlo dôjsť ani k zmene zápisu v jednotlivých listoch vlastníctva i keď by žaloba bola prípadne dôvodná. S poukazom na uvedené skutočnosti zastávajúci názor, že na strane žalovaného nie je daná pasívna legitimácia, súd návrh žalobcu zamietol. Z dôvodu hospodárnosti konania sa ďalšími skutkovými okolnosťami nezaoberal. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a úspešnému žalovanému priznal náhradu vo výške 100% ním uplatnených účelne vynaložených trov konania. O náhrade trov konania súd rozhodol takouto formou podľa § 151 ods. 7 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého súd môže o náhrade trov konania rozhodnúť aj tak, že namiesto určenia výšky trov prizná účastníkovi náhradu trov konania vyjadrenú zlomkom alebo percentom. Po právoplatnosti tohto rozhodnutia rozhodne o výške náhrady trov konania súd samostatným uznesením.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Vytýkal súdu, že porušil ust. § 35 ods. 1,4 O.s.p., keď súd bol povinný príslušnej okresnej prokuratúre bezodkladne po začatí konania vo veciach neplatnosti prevodu alebo prechodu vlastníctva alebo určenie vlastníctva, keďže sa predmet konania týka majetku štátu, oznámiť, že takéto konanie prebieha. Namietal nesprávne právne posúdenie veci. Navyše súd nezodpovedal, z akého dôvodu zamietol návrh na vykonanie dokazovania - a to vyčakať na odborné stanovisko Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR k danej problematike ako legislatívneho predkladateľa tohto zákona k otázke pasívnej legitimácie, v súvislosti s úpravou zák. č. 330/1991 Zb. v znení zákona č. 97/2013 Z.z. Ďalej dôvodil, že len samotná skutočnosť, že na príslušnom LV č. XXXX k.ú. Q. sú vyznačené fyzické osoby ešte neznamená, že takto mali byť o značené v predmetnej žalobe v súvislosti so špeciálnou úpravou zák. č. 97/2013 Z.z. Navyše na tomto liste vlastníctva je vyznačený údaj - spoločné nehnuteľnosti týkajúce sa k.ú. Q. a k.ú. V. V súvislosti so špeciálnou právnou úpravou dal do pozornosti odvolacieho súdu vychádzajúc z ust. § 16 ods. 2 zák. č. 97/2013 Z.z. právo výboru zastupovať členov pozemkového spoločenstva vo veciach nadobudnutia alebo pozbavenia vlastníctva vyplýva zo samotného kontextu obsahu vlastníckeho práva členov pozemkového spoločenstva, pričom súd si nevyžiadal ani rozhodnutie valného zhromaždenia, resp. výboru o tom, či tento výbor je oprávnený alebo nie je oprávnený zastupovať svojich členov v rámci konania o určenie vlastníckeho práva. O tomto mali rozhodnúť členovia pozemkového spoločenstva na valnom zhromaždení, a to buď priamo pri hlasovaní o zmluve o spoločenstve alebo at hoc osobitným hlasovaním. Mal za to, že aplikácia § 31 ods. 8 zák. č. 97/2013 Z.z. v dôsledku toho závisí okrem podmienok uvedených v samotnom ustanovení aj od realizácie konkrétnej formy zastupovania členov pozemkového spoločenstva, výborom vyplývajúcim z § 16 ods. 2 zákona, to znamená, či ide o zastupovanie na základe zákona alebo o zastupovanie na základe rozhodnutia členov pozemkového spoločenstva.

3. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že odborné stanovisko Ministerstva pôdohospodárstva SR nie je záväznou legislatívou a zabehnutou praxou v justícii. Navyše pri bližšom skúmaní zistil, že predstavenstvo urbáru, resp. iného združenia môže zastupovať svojich členov v bežných veciach, nie však vo veciach zásadných, pokiaľ ide o ich vlastnícke právo. V tomto smere pasívna legitimácia prináleží výlučne každej osobe, ktorá je vlastníkom dotknutej nehnuteľnosti. Stotožnil sa s názorom súdu v tom zmysle, že ani zákon o pozemkových spoločenstvách nepozná pasívnu legitimáciu na strane žalovaného ako celok.

4. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 379, § 380 ods. 1, § 385 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

5. Odvolací súd podrobne preskúmal odvolacie námietky žalobcu a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie v zmysle § 387 ods. 2 C.s.p. a k odvolacím námietkam žalobcu dodáva nasledovné:

6. K námietke odvolateľa, že súd prvej inštancie porušil ust. § 35 ods. 1,4 O.s.p. (účinného do 30.06.2014) odvolací súd uvádza, že citované ustanovenie nemožno aplikovať na danú vec, nakoľko v predmetnom spore vlastníkami sporných pozemkov sú jednotlivé fyzické osoby a nie štát. Najviac z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie dňa 16.08.2013 upovedomil Okresnú prokuratúru L. C. nad E., že na súde bol dňa 12.08.2013 podaný predmetný návrh na určenie vlastníckeho práva (č.l. 82). Táto námietka odvolateľa nebola preto dôvodná. Neobstojí ani námietka odvolateľa, že súd prvej inštancie neodôvodnil, z akého dôvodu zamietol návrh žalobcu na doplnenie dokazovania - vyčakať na odborné stanovisko Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR k danej problematike, keď podľa názoru odvolacieho súdu takéto stanovisko nie je pre súd záväzné. I keď súd prvej inštancie nevykonanie tohto dôkazu nevyhodnotil v odôvodnení svojho rozhodnutia, táto vada nie je takou vadou, ktorá by mala vplyv na vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Odvolací súd nepovažuje za dôvodnú ani odvolaciu námietku žalobcu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vo vzťahu k tejto námietke odvolací súd zdôrazňuje, že ak má byť žaloba o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je úspešná, musia byť z procesného hľadiska splnené dve podmienky: 1) účastníci konania musia mať vecnú legitímáciu, 2) žalobca musí mať na požadovanom určení naliehavý právny záujem. Vecná legitímácia (aktívna, či pasívna) je stav vyplývajúci z hmotného práva, to znamená, že účastník konania je nositeľom práva, resp. povinnosti, o ktoré v súdnom konaní ide a je jedným z predpokladov úspešnosti žaloby na určenie. Vecnú legitímáciu v konaní o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, má predovšetkým ten, kto je zúčastnený právneho vzťahu alebo práva, o ktoré v konaní ide. Treba zdôrazniť, že vecná legitímácia (ako aj naliehavý právny záujem na strane žalobcu) musí existovať v čase vyhlásenia rozsudku (§ 154 ods. 1 O.s.p.). Nepreukázaná existencia naliehavého právneho záujmu v čase rozhodovania súdu vedie k zamietnutiu určovacího návrhu. Konanie o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti musí zásadne prebiehať medzi všetkými zapísanými vlastníkami, resp. spoluvlastníkmi dotknutých pozemkov v katastri nehnuteľností, alebo tými, ktorí sú preukázané a platne právnymi nástupcami zapísaných vlastníkov, pretože určovací výrok rozsudku má účinnosť iba vo vzťahu k účastníkom konania a nie aj voči tretím osobám. Pokiaľ žaloba nesmeruje proti všetkým zapísaným spoluvlastníkom nehnuteľností, nie je možné takejto žalobe pre nedostatok vecnej pasívnej legitímácie vyhovieť. Takýto rozsudok by nemohol byť podkladom pre vykonanie zmeny v zápise vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný je pozemkovým spoločenstvom vlastníkov podielov spoločnej nehnuteľnosti, ktoré bolo založené podľa § 11 ods. 1 zák. č. 181/1995 Z.z. V zmysle zák. č. 181/1995 Z.z. o pozemkových spoločenstvách sa jedná o spoločenstvo s právnou subjektivitou, zapísané v registri pozemkových spoločenstiev vedenom na Okresnom úrade D.. V konaní nebolo sporné, že žalovaný v zmysle zákona č. 181/1995 Z.z. o pozemkových spoločenstvách (platného v čase podania návrhu), ako aj v zmysle zák. č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločenstvách (ktorý zrušil zákon č. 181/1995 Z.z. s účinnosťou ku dňu 30.04.2013) obhospodaruje a zveľaduje už existujúci majetok v jeho správe, ktorý však aj naďalej zostáva v podielovom spoluvlastníctve jeho jednotlivých členov. Zo zákona č. 181/1995 Z.z. a ani zo zák. č. 97/2013 Z.z. nevyplýva ani to, že by sám žalovaný mohol disponovať vlastníckym právom k majetku v jeho správe, resp. že by sa sám mohol domáhať jeho priznania v prospech jednotlivých členov spoločenstva, pretože by to bolo v rozpore so samotným cieľom existencie a fungovania „pozemkových spoločenstiev“, ktoré sú zakladané na báze spolčovania sa majetku jednotlivcov na účely jeho spoločného obhospodarovania, s cieľom zachovať jeho strategickú hospodársku integritu. Vzhľadom na uvedené sú neakceptovateľné námietky žalobcu uvedené v odvolaní, že pasívna legitímácia žalovaného v konaní vyplýva z ust. § 16 ods. 2 zák. č. 97/2013 Z.z., v zmysle ktorého môže výbor zastupovať svojich členov vo veciach nadobúdania vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam, ktoré sú súčasťou spoločnej nehnuteľnosti. Aj podľa názoru odvolacieho súdu žaloba mala smerovať iba proti jednotlivým členom pozemkového spoločenstva. Z týchto dôvodov nebol žalovaný pasívne legitimovaný v konaní o určenie vlastníckeho práva a preto nemal ani naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Pokiaľ pasívnu legitímáciu žalovaného odvodzovala právna zástupkyňa žalobcu od znenia § 16 ods. 2 zák. č. 97/2013 Z.z., k tomu je potrebné uviesť, že uvedené zákonné ustanovenie oprávňuje výbor ako štatutárny orgán spoločenstva zastupovať jeho jednotlivých členov v súdnom konaní o určenie vlastníckeho práva, avšak nezakladá pasívnu vecnú legitímáciu pozemkového spoločenstva v súdnom konaní. Ako už bolo vyššie konštatované, pasívne legitimovaní v danom prípade by mohli byť len jednotliví členovia - podielníci žalovaného ako fyzické osoby, ktoré

by mohol výbor ako zákonný zástupca v zmysle § 16 ods. 2 zák. .č 97/2013 Z.z. v konaní zastupovať. Odvolací súd nespochybňuje tvrdenia žalobcu, že výbor zo zákona môže v niektorých konaniach vystupovať ako účastník konania (napr. o určenie neplatnosti právneho úkonu), avšak v prípade určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré sú súčasťou spoločnej nehnuteľnosti, musia byť účastníkmi konania jednotliví členovia - podielníci žalovaného. Už samotná táto skutočnosť, t.j. nedostatok pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v konaní zakladala dôvod na zamietnutie žaloby.

7. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

8. O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania.

9. Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).